

NEZAKONITO UBIJANJE PTIC

Poročilo o nezakonitem lovu in ubijanju ptic v
Sloveniji za obdobje 2000–2018

*“Ocenjujemo, da
je v Sloveniji letno
nezakonito ulovljenih
ali ubitih **11.000–50.000**
osebkov ptic.”*

Naslov poročila:

Poročilo o nezakonitem lovu in ubijanju ptic v Sloveniji za obdobje 2000–2018

Organizacija raziskave in priprava poročila:

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, DOPPS – BirdLife
Slovenia

Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana

Odgovorna oseba:

dr. Damijan Denac, direktor

Poročilo pripravila:

Tjaša Zagoršek, varstvena ornitologinja

Strokovni pregled:

Katarina Denac, varstvena ornitologinja

Ivan Kljun, varstveni ornitolog

Primož Kmecl, varstveni ornitolog

Priporočeno citiranje:

Zagoršek, T. (2019): Poročilo o nezakonitem lovu in ubijanju ptic v Sloveniji za obdobje 2000–2018. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.

Prelom in oblikovanje poročila: Tilen Basle**Fotografije:**

Arhiv DOPPS, Tomaž Mihelič, Tilen Basle, Gregor Bernard, Dejan Bordjan, Matej Gamser, Jure Novak, Alen Ploj, PU Murska Sobota, Rudolf Tekavčič, Tjaša Zagoršek

Tisk: Schwarz print d.o.o.

Naklada: 600

Izdano: april 2019

Fotografija na naslovnici: Obstreljen kormoran (*Phalacrocorax carbo*) (foto Miran Cerar)

eurONATUR

UVOD

Na milijone ptic se vsako leto odpravi na zahtevno in dolgo pot v toplejše, s hrano bogatejše kraje. Vendar se za mnoge ptice selivke njihova pot ne konča v Afriki, kjer bi lahko preživele zimo, oziroma nekje v Evropi, kjer bi lahko vzredile svoj zarod. Njihova pot na jug ali sever je težavna, premagati morajo več sto ali tisoč kilometrov, prečkati široke predele morja in okolja s plenilci. Poleg vseh teh preprek, jih v širši okolici Sredozemlja čakajo še mreže, limanice in šibre divjih lovcev, ki že tako visoko smrtnost ptic selivk še dodatno povečajo z nepotrebnim lovom. Pot se za mnoge tako konča v pasteh, mrežah ali limanicah ter nazadnje na krožniku ali pa kot okras na steni.

S štiriletnim projektom »Proti nezakonitemu ubijanju ptic na jadranski selitveni poti«, ki ga podpira nemška naravovarstvena fundacija EURONATUR, smo na Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije pričeli, da bi lahko pticam zagotovili čim varnejšo selitev.

Doslej smo domnevali, da je Slovenija nekakšna oaza, kjer so ptice varne pred nezakonitim ubijanjem. Sploh v primerjavi s sosednjo Italijo in balkanskimi državami, kjer je kriminal nad pticami vsesplošno razširjen. Po samo šestih mesecih zbiranja podatkov smo ugotovili, da je kriminala nad pticami tudi pri nas bistveno več, kot smo verjeli doslej.

Podatki, zbrani v tem poročilu, obsegajo do sedaj zabeležene primere nezakonitega lova na ptice v Sloveniji v časovnem obdobju od 1. januarja 2000 do 31. decembra 2018.

Glavni cilj projekta je ugotavljanje razsežnosti nezakonitega ubijanja ptic v Sloveniji. V preteklosti so Brochet et al. (2016) ocenili, da se v Sloveniji zaradi nezakonitega lova in ubijanja ptic letno pokonča 200–15.724 osebkov ptic. Nenatančna ocena iz te študije je posledica pomanjkanja podatkov.

Na osnovi trenutnega poznavanja problematike, ki pa je še vedno nepopolno, ocenjujemo, da je v Sloveniji letno nezakonito ulovljenih ali ubitih 11.000–50.000 osebkov ptic: največ s strelnim orožjem (3.000–25.000), sledi lovljenje z ostalimi metodami (8.000–25.000 osebkov)

in zastrupljanje (100–500 osebkov). Ocenjujemo, da je letno čez slovenske meje nezakonito prethotapljenih 41.000–205.000 osebkov ptic.

V obdobju 2000–2018 smo zabeležili 262 primerov: 80 primerov (31 %) nezakonitega zadrževanja in trgovine s pticami, 71 primerov (27 %) nezakonitega lova s strelnim orožjem, 64 primerov (24 %) nezakonitega tranzita s pticami preko državne meje, 39 primerov (15 %) nezakonitega lovljenja ptic ter osem primerov (3 %) zastrupljanja ptic.

Cilj projekta je tudi vzpostaviti aktivno sodelovanje s službami, pristojnimi za preganjanje tovrstnega kriminala, ter vzpostavitev sistema in orodij, s katerimi se bomo borili proti nezakonitemu lovu in ubijanju ptic. Poleg tega je namen projekta ozavestiti javnosti o tej problematiki, zato bomo enkrat letno med trajanjem projekta izdelali letna poročila o ugotovljenih primerih.

Iskreno upamo, da bomo s tem poročilom osvetlili in približali problematiko nezakonitega lova, ubijanja in zadrževanja ptic v Sloveniji širši javnosti, državnim institucijam, medijem ter tudi strokovni zainteresirani javnosti. Zaščita ptic tako v gnezditvenem obdobju, kot tudi v času selitve ter njihovih življenjskih okolij je nujna za ohranjanje narave ter dobit celotne družbe.

PRAVNA PODLAGA

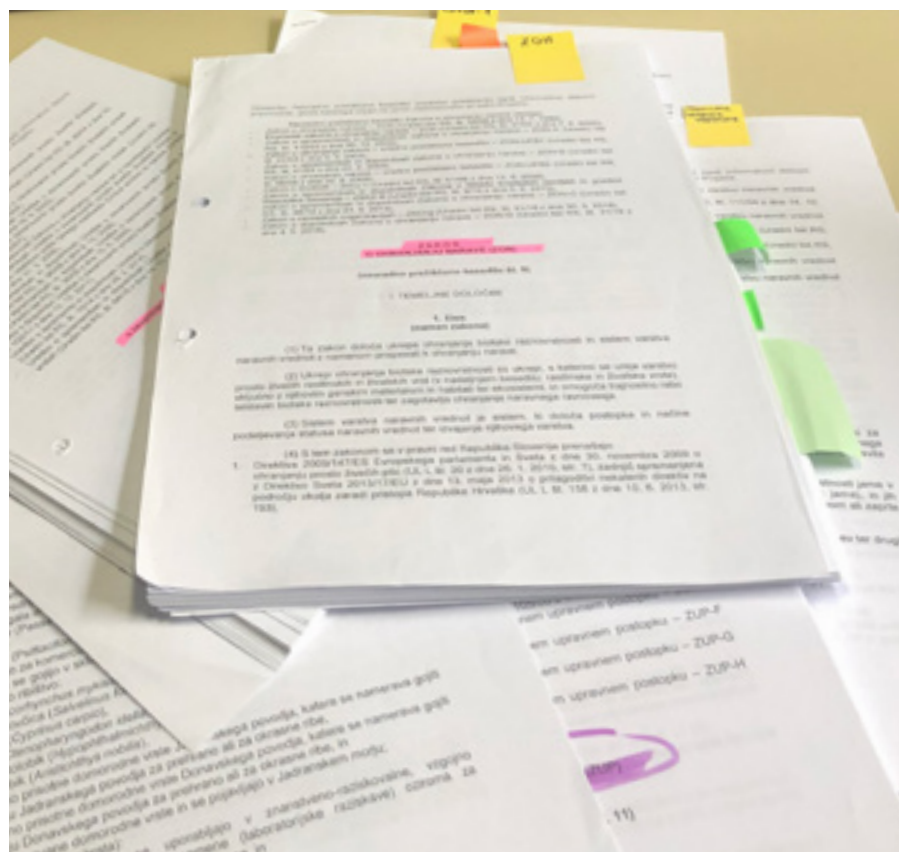
Zakon o ohranjanju narave (ZON) (Uradni list RS 1999 z vsemi spremembami) ima v svojem 14. členu opredeljeno, da je rastline in živali prepovedano namerno, brez opravičljivega razloga ubijati, poškodovati, odvezati iz narave ali vznemirjati.

Po Uredbi o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah (Uradni list RS 2006 z vsemi spremembami) so vse vrste ptic zavarovane, razen mlakarice *Anas platyrhynchos*, fazana *Phasianus colchicus*, jerebice *Perdix perdix* (le gojeni osebki), mestnega goloba *Columba livia domestica*, sive vrane *Corvus cornix*, šoje *Garulus glandarius* in srake *Pica pica*. Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah v svojem 5. členu opredeljuje, da je živalske vrste iz poglavja A priloge 1 prepovedano zavestno poškodovati, zastrupiti, usmrtiti, odvzeti iz narave, loviti, ujeti ali vznemirjati.

Po Uredbi o določitvi divjadi in lovni dob (Uradni list RS 2004 z vsemi spremembami) je med lovno divjad uvrščenih šest vrst ptic: jerebica (le gojeni osebki), fazan, mlakarica, šoja, siva vrana in sraka. Te vrste je med lovno dobo, ki je prav tako opredeljena s to Uredbo, dovoljeno loviti. Lovne dobe so datumsko določene v času jesenskih in zimskih mesecev. Uredba o določitvi divjadi in lovni dob je podrejena Zakonu o divjadi in lovstvu (ZDLov-1), ki ima v svojem 35. členu opredeljeno varstvo divjadi pred nepotrebnim vznemirjanjem v mirnih conah, na rastiščih, gnezdiščih, polegališčih, brlogih, pasiščih v gozdu in krmiščih ali jo zalezovati v neugodnih vremenskih razmerah (poplave, hud mraz, zmrzal, visok sneg. Zelo pomemben je tudi 44. člen ZDLov-1, ki določa več prepovedi pri opravljanju lova, kot je lov na divjad izven lovne površine, nastavljanje divjadi strupene vabe, nastavljanje divjadi pasti, zanke,

mreže ali limanice, streljati v gnezda v vseh letnih časih, uporabljati pasti stopalke in pasti, ki ne omogočajo selektivnega lova, itd.

Kazenski zakonik (KZ-1) v 32. poglavju Kazniva dejanja zoper okolje, prostor in naravne dobrine v svojem 342. členu opredeli nezakonit lov. Le-ta je opredeljen kot: "Kdor brez dovoljenja ali sicer neupravičeno lovi in ubije ali rani divjo žival ali jo ujame živo, se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do šestih mesecev." V 344. členu so opredeljena nezakonita ravnanja z zaščitnimi živalmi in rastlinami, kot: "Kdor nezakonito poseduje, odvzame, poškoduje, usmrti, izvaža, uvaža ali trguje z zaščitnimi divjimi živalskimi ali rastlinskimi vrstami, zaščitnimi živalmi ali rastlinami ali njihovimi deli ali iz njih izdelanimi izdelki, se kaznuje z zaporom do treh let."

“Pri kakršnih koli aktivnostih, ki niso v skladu z omenjeno zakonodajo, gre za nezakonit lov.”

METODE

Za namene zbiranja in obdelave podatkov smo ustvarili spletno bazo podatkov, ki je sestavljena iz informacij, ki jasno nakazujejo na kršitve zakonodaje ter prikazujejo načine nezakonitega lova in ubijanja ptic na območju Republike Slovenije.

Zbiranje podatkov

Podatki, zbrani v tem poročilu, obsegajo do sedaj zabeležene primere v časovnem obdobju od 1. januarja 2000 do 31. decembra 2018. Z zbiranjem podatkov za namene ugotavljanja razsežnosti nezakonitega ubijanja ptic v sklopu projekta Adriatic Flyway 4 smo pričeli v juniju 2018. V bazo smo vnašali starejše znane primere in iskali nove. Primere nezakonitega lova in ubijanja ptic smo iskali v objavah elektronskih in tiskanih medijev, pregledom social-

nih omrežij, spletnih forumov ter spletnih oglasov. Prav tako smo v bazo podatkov vključili prijave, ki so jih posredovali posamezniki.

Baza podatkov je tabela, v kateri so pod unikatno identifikacijsko številko zabeleženi posamezni primeri nezakonitega lova na ptice. Pri vsakem primeru smo zabeležili osnovne informacije (datum in kraj, vrsta ptice ter število žrtev med pticami) ter čim bolj natančen in podroben opis posameznega primera. Na osnovi pridobljenih podatkov je bil vsak primer uvrščen v posamezno kategorijo: nezakonit lov s strelnim orožjem, zastrupljanje, nezakonito lovljenje (mreže, pasti, limanice), nezakonito zadrževanje in trgovina s pticami ter nezakonit transport ptic preko Slovenije. Prav tako je za vsak primer posebej zbran dokazni material.

Ocena obsega nezakonitega lova in ubijanja ptic

Z namenom ugotavljanja obsega nezakonitega lova in ubijanja ptic v Sloveniji smo za vsako kategorijo primera podali letno oceno žrtev. Večina nezakonitega lova in trgovine s prosto živečimi vrstami (ang. wildlife crime) ostane neodkrita zaradi težav pri odkrivanju, nepoznavanja problematike ter neprijavljanja primerov. Stiles & Esmond (2008) tako ocenjujeta, da je manj kot 10% storjenih prekrškov tudi obravnavanih (t.i. temno polje). Ocena za posamezno kategorijo je tako narejena na podlagi števila zabeleženih primerov med leti 2000 in 2018 ter na podlagi strokovnega mnenja in poznavanja področja v Sloveniji.

REZULTATI

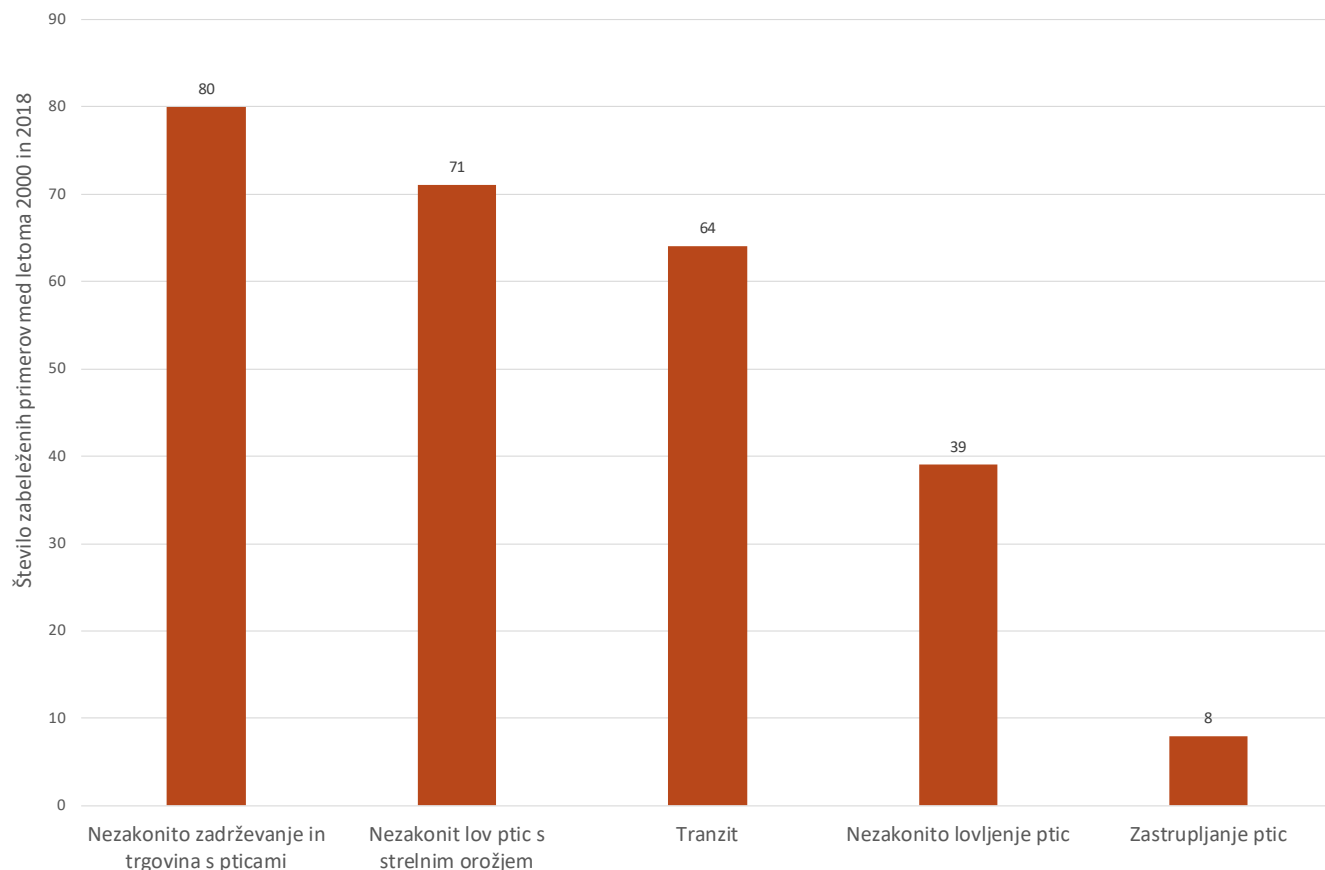
“V bazo podatkov smo za obdobje med letoma 2000 in 2018 do sedaj vpisali 262 primerov nezakonitega lova in ubijanja ptic v Sloveniji.”

V tem obdobju smo zabeležili 80 primerov (31 %) nezakonitega zadrževanja in trgovine s pticami, 71 primerov (27 %) nezakonitega lova s strelnim orožjem, 64 primerov (24 %) nezakonitega tranzita s pticami preko državne meje, 39 primerov (15 %) nezakonitega lovljenja ptic, ter osem primerov (3 %) zastrupljanja ptic (slika 1).

V obdobju 2000–2018 sta bili v zabeleženih primerih v zvezi z lovom in ubijanjem prizadeti 102 vrste ptic, ki so v slovenskem pravnem sistemu zavarovane z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS 2006 z vsemi spremembami). Med njimi je 22 vrst uvrščenih na rdeči seznam ogroženih ptic gnezdilk Slovenije (Uradni list RS 2002 z vsemi

spremembami, Denac et al. 2011), od tega so 3 vrste uvrščene v kategorijo kritično ogroženih vrst (CR – Critically endangered), 4 vrste v kategorijo močno ogroženih vrst (EN – Endangered), 3 vrste v kategorijo ranljiva vrsta (VU – Vulnerable) ter 12 vrst v kategorijo vrsta blizu ogroženosti (NT – Near-threatened).

Prav tako smo zaznali kršitve pri lovu petih vrst ptic, ki so po Uredbi o določitvi divjadi in lovnih dob (Uradni list RS 2004 z vsemi spremembami) uvrščene med lovno divjad – fazan, raca mlakarica, šoja, siva vrana in sraka. V teh primerih smo ugotovili, da se je lov na njih izvajal izven z Uredbo določenih lovnih dob (4. člen).

Slika 1: Prikaz do sedaj zabeleženih primerov nezakonitega lova na ptice v Republiki Sloveniji glede na posamezno kategorijo med letoma 2000 in 2018.

NEZAKONIT LOV PTIC S STRELNIM OROŽJEM

Definicija: V to kategorijo smo uvrstili vse oblike nezakonitega ubijanja in pohabljenja ptic s strelnim orožjem. Vključuje (i) vsako streljanje za-varovanih vrst ptic; za ptice, ki so razvrščene kot divjad, pa (ii) lov v času, ko ta ni dovoljen, (iii) lov na nedovoljen način, (iv) lov v številčnosti nad predpisanimi lovniimi kvotami, (v) lov na področjih, kjer je lov prepove-dan ali (vi) lov, ki ga izvaja oseba, ki ni registrirana kot lovec oz. nima izdanega veljavnega lovskega dovoljenja. Upoštevali smo tudi primere nezakonitega streljanja na ptico, kjer ni podatka, ali je bila ptica zadeta.

Kratka oznaka: streljanje.

V obdobju 2000–2018 smo zabeleži-li 71 primerov nezakonitega lova na ptice s strelnim orožjem. V teh prim-erih je bilo nezakonito ubitih 214–371 osebkov ptic, ki so pripadali 35 vrs-tam. Od tega je pet vrst (fazan, raca mlakarica, sraka, siva vrana in šoja) lovna divjad, vendar so bile lovljene in ubite izven z Uredbo določenih lovnihi dob.

Žrtve nezakonitega lova s strelnim orožjem so bile pogosto ribojede vrste ptic. Med ubitimi pticami je bilo največ sivih čapelj *Ardea cinerea* z najmanj 115 osebkov, sledijo kormo-

rani *Phalacrocorax carbo*, kjer je bilo v 11 zabeleženih primerih nezakoni-to ubitih najmanj 22 osebkov, in ve-lika bela čaplja *Ardea alba* z najmanj 25 ubitimi osebkov.

Med ujedami smo zabeležili neza-konito ubite kanje *Buteo buteo* (na-jmanj pet ubitih osebkov), skobca *Accipiter nisus* (najmanj en ubit os-ebek), planinskega orla *Aquila chry-saetos* (najmanj dva ubita osebkov) in sokola selca *Falco peregrinus* (na-jmanj dva ubita osebkov). Pri sovah smo v skupno petih primerih za-beležili najmanj tri nezakonito ubite

velike uharice *Bubo bubo* najmanj dve mali uharici *Asio otus*.

Kot navaja Vrezec (2016), je zelo težko dokazati, da je bila ptica us-treljena, saj se lahko v telo ptice zarije relativno malo izstrelkov, ki jih je tudi pri sekciji mrtve ptice zelo težko najti. Najbolj zanesljiva meto-da je rentgenska slika kadavra (slika 2). V ptico, ki je bila ustreljena z zelo velike razdalje, se zarije le malo iz-strelkov, saj se večina odbije od per-ja, za ptico pa je bolj usoden udarec strela.

Slika 2: Leta 2014 je bil na Naravnem spomeniku Ljubljanka, kjer lov ptic ni dovoljen, nezakonito ubit sokol selec.

V letu 2018 smo zabeležili dva primera streljanja na ptice z zračno puško. Oba primera smo potrdili s pomočjo rentgenskega slikanja kadavrov ptic. Prav tako smo prejeli informacije, da se streljanje z zračnimi puškami še vedno pojavlja v zmernem obsegu. Primere je izredno težko odkriti saj se dogajajo zelo razpršeno. Poleg tega ta dejanja med ljudmi pogosto niso dojeta kot prekršek, ki bi ga bilo potrebno prijaviti.

Nezakonito streljanje na zavarovane vrste ptic smo zabeležili tudi na ob-

močjih, kjer je lov prepovedan (šest primerov). V Naravnem rezervatu lški morost smo zabeležili tri primere, v Naravnem rezervatu Ribniki Draga pri Igu dva primera, na Naravnem spomeniku Ljubljana pa en primer. Na vseh treh območjih je lov ptic izrecno prepovedan (Uredba o Krajinskem parku Ljubljansko barje, Uradni list RS 2008 z vsemi spremembami).

Nezakonito streljanje na območjih, kjer je lov ptic omejen, smo zabeležili v devetih primerih, vse na zadrževal-

niku Medvedce: enkrat v septembru in petkrat v oktobru 2015 ter dvakrat v septembru 2016, ko so bile za prepovedan lov osebe tudi oglobljene.

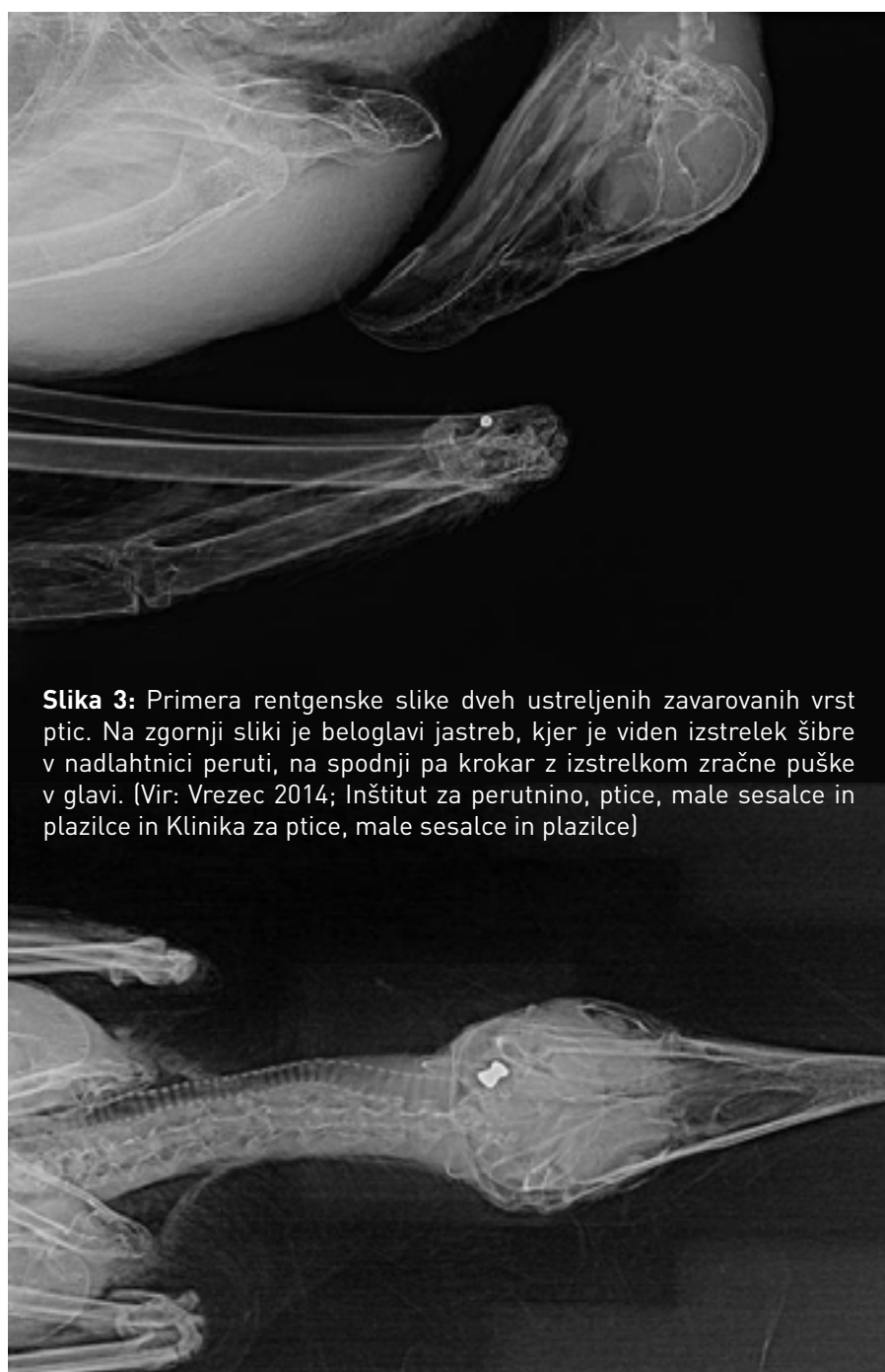
Rentgensko slikanje ptičjih kadavrov kot metoda odkrivanja nezakonitega lova

S prirodoslovnim muzejem Slovenije smo novembra 2018 v okviru projekta podpisali dogovor o sistematičnem zbiranju in skeniranju kadavrov ptic zavarovanih vrst. Namen sodelovanja je ugotoviti, koliko zavarovanih vrst ptic je v Sloveniji nezakonito ubitih s strelnim orožjem.

Nezakonit lov v praksi težko odkrijemo, saj se sledi v naravi zelo hitro zabrišejo. Najbolj zanesljiva metoda dokazovanja je rentgensko slikanje ptičjih kadavrov.

V februarju smo rentgensko skeniranje opravili skupaj s sodelavci Policije, Inštituta za perutnino, ptice, male sesalce in plazilce, Klinika za ptice, male sesalce in plazilce Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani in Prirodoslovnega muzeja Slovenije. Skupno je bilo rentgensko pregledanih 115 kadavrov ptic, ki so pripadale 31 zavarovanim vrstam in so bile v muzeju zbrane med letoma 2001 in 2018. Ugotovljeno je bilo, da je bilo nezakonito ustreljenih 11 ptic, ki so pripadale osmim vrstam: veliki žagar *Mergus merganser*, beloglavi jastreb *Gyps fulvus*, planinski orel, kanja, rumenonogi galeb *Larus michahellis*, mala uharica, sokol selec in krokar *Corvus corax*.

Po Uredbi o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah je za zbiranje in shranjevanje kadavrov zavarovanih vrst ptic pristojen Prirodoslovni muzej Slovenije, ki prav tako hrani in skrbi za nacionalno zbirko ptic. Kadaver mrtve ptice lahko pomeni odličen vir najrazličnejših informacij, med drugim nam lahko pomaga pri odkrivanju nezakonitega lova na zavarovane vrste ptic.

Slika 3: Primera rentgenske slike dveh ustreljenih zavarovanih vrst ptic. Na zgornji sliki je beloglavi jastreb, kjer je viden izstrellek šibre v nadlahtnici peruti, na spodnji pa krokar z izstrelkom zračne puške v glavi. (Vir: Vrezec 2014; Inštitut za perutnino, ptice, male sesalce in plazilce in Klinika za ptice, male sesalce in plazilce)

LETNA OCENA NEZAKONITEGA LOVA PTIC S STRELNIM OROŽJEM

Glede na število nezakonito ustreljenih ptic s strelnim orožjem, ocenjujemo (najboljša strokovna ocena), da je v Sloveniji letno nezakonito s strelnim orožjem **ubitih 3.000–25.000 osebkov ptic**.

Krivolovca pobila ogroženo veliko uharico

// besedilo: Tjaša Zagoršek, foto: Tomaž Mihelič

Konec decembra 2018 smo bili na društvu seznanjeni s primerom nezakonitega uboja zavarovane velike uharice (*Bubo bubo*). Dan pred božičem sta lovca Lovske družine Mislinja najprej z zračno puško ustrelila in nato še s palico pokončala našo največjo sovo. Primer smo prijavili na policijsko postajo Slovenj Gradec, kjer ga še preiskujejo.

V Sloveniji je velika uharica maloštevilna vrsta in pri nas gnezdi le okoli 100 parov, zato je vsak ubiti osebek velika izguba za vrsto. Tomaž Mihelič, vodja kampanje Varuhi velike uharice, je ob tem povedal: »V Sloveniji vlagamo veliko napora v varstvo te redke vrste. V akciji Varuhi velike uharice sodeluje veliko srčnih ljudi, ki individualno skrbijo za varstvo njenih gnezdišč po vsej Sloveniji, zato nas tak dogodek še toliko bolj potrjuje. Škoda je, da bi se pozitivna dejanja, ki jih lahko človek naredi za naravo, izničila na tak način«.

Ob tem dogodku bi želeli sporočiti, da se v Sloveniji primeri nezakonitega ubijanja ptic očitno dogajajo pogostejše, kot smo predvidevali doslej. Primer je izredno težko odkriti, saj se dogajajo zelo razpršeno. Poleg tega takšna dejanja med ljudmi pogosto niso spoznana kot prekršek, ki bi ga bilo treba prijaviti. Zato pozivamo vse ljubitelje ptic, da nam ob zaznavi suma nezakonitega ubijanja ptic informacije posredujejo na dopps@dopps.si ali na telefon 041 955 988.

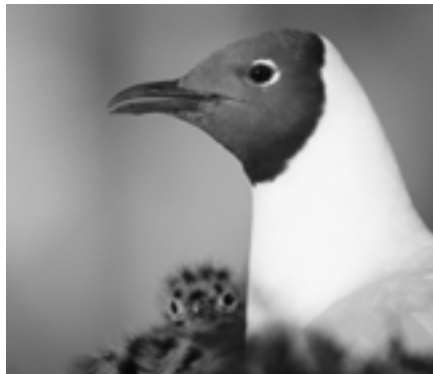

Foto 4: Prispevek iz revije Svet ptic 01/2019.

Slika 5: Žrtve nezakonitega lova s strelnim orožjem so bile pogosto ribojede vrste ptic - največkrat sive čaplje

ZASTRUPljanJE PTIC

Definicija: Vključuje (i) namerno nastavljanje strupov z namenom ubijanja določenih vrst ptic, (ii) neciljno zastrupljanje, kadar je strup nastavljen drugim vrstam, npr. zverem, (iii) nenamerno zastrupljanje kot posledica sicer zakonite uporabe fitofarmaceutskih sredstev in rodenticidov in (iv) zaužitje strupov, neustrezno odvrženih v okolje.

Kratka oznaka: zastrupljanje.

Za obdobje 2000–2018 smo v bazi zabeležili osem primerov zastrupljanja ptic, v katerih je poginilo najmanj 197 ptic, ki so pripadale osmim vrstam.

Leta 2015 je prišlo do nezakonitega zastrupljanja zavarovanih ptic na območju Natura 2000 Črete, natančneje na njivah južno od Pragerskega, v neposredni bližini zadrževalnika Medvedce. Zaradi zastrupljanja je poginilo pet rjavih lunjev *Circus aeruginosus* ter en krokar. Vse najdene mrtve ptice so se prehranjevale s truplom lisice v bližini, saj so imele okrvavljene kljune. Vsi kadavri ptic so bili najdeni le nekaj metrov od trupla lisice, kar kaže na to, da je bila lisica zastrupljena z močnim in hitro

učinkujočim strupom. Gre torej za posredno zastrupljanje, kjer ujede verjetno niso bile ciljne vrste.

Drugi primer množične zastrupitve ptic se je zgodil aprila 2018, ko je na območju Ptujkega jezera poginilo najmanj 167 rečnih galebov *Chroicocephalus ridibundus* in pet ujed. Iz poročila Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVR) o vzroku pogina rečnih galebov na območju Ptujkega jezera je razvidno, da je bila za pogin usodna odpoved vitalnih organov, ki je bila posledica zaužitja toksičnih snovi (UVHVR 2018). Pri kemijski analizi vzorcev jeter, prebavil in želodčne vsebine niso ugotovili snovi, ki so

akutno toksične za ptice in bi lahko povzročile pogin. Snov se je najverjetneje resorbirala preko črevesne sluznice, ki je bila tudi najbolj prizadeta (Nacionalni veterinarski inštitut 2018). V tem primeru zastrupitve se je pokazal pomanjkljiv odziv pristojnih institucij, saj so bili na terenu odvzeti premajhni vzorci, ki so bili nato nepravilno skladiščeni, kar je povzročilo težave oz. nezmožnost opravljanja določenih analiz.

V letu 2018 smo zabeležili tri primere zastrupljanja ptic s skupno 182 zastrupljenimi pticami. Posebno je izstopal primer zastrupitve rečnih galebov na Ptujkem jezeru. Takšni primeri se zgodijo enkrat na več let.

Slika 6: Leta 2015 je bilo v bližini zadrževalnika Medvedce zastrupljenih pet rjavih lunjev, pri katerih je veterinarski pregled pokazal, da so bili zastrupljeni.

LETNA OCENA ZASTRUPLJANJA PTIC V SLOVENIJI

Ocenjujemo (najboljša strokovna ocena), da v Sloveniji letno zaradi zastrupljanja **pogine 100–500 ptic**. Ocena je okvirna za povprečno leto.

Zastrupljanja, kjer so ptice ciljna vrsta, je verjetno malo. Do zastrupljanja verjetno prihaja predvsem zaradi malomarne, nestrokovne ali nezakonite uporabe strupov ter njihovega odlaganja.

Pogin ptic na Ptujskem jezeru

// besedilo: Matej Gamser, Dominik Bombek, foto: Tilen Basle

V drugem tednu aprila 2018 smo bili priča množičnemu poginu ptic na območju Ptujškega jezera. Našli smo 167 kadavrov rečnih galebov (*Chroicocephalus ridibundus*) in pet kadavrov večjih ujed. Na podlagi simptomov pri še živečih galebih, ki so kasneje poginili, vedenjskega vzorca in sumljivih okoliščin smo sklepali, da so se zastrupili. V laboratorijih, kjer so opravili seciranje, virološke, bakteriološke, histološke in kemijske raziskave, so skušali ugotoviti razlog za pogin ptic. Končno mnenje Nacionalnega veterinarskega inštituta je, da so vse pregledane ptice poginile zaradi odpovedi vitalnih organov, kar je posledica zaužitja toksičnih snovi. Te jim ni uspelo določiti. Izključili so vzrok pogina zaradi kužnih bolezni ptic in uporabe fitofarmaceutskih sredstev, ki se danes ali pa so se nekoč uporabljala v kmetijstvu. Prav gotovo pa je treba nadaljevati analize in ugotoviti, katera snov je povzročila pogin.

Foto 7: Prispevek iz revije Svet ptic 01/2019.

Slika 8: Aprila 2018 je prišlo na območju Ptujškega jezera do množičnega pogina rečnih galebov zaradi zaužitja toksične snovi.

NEZAKONITO LOVLJENJE PTIC

Definicija: V to kategorijo smo uvrstili vse oblike nezakonitega odvzemanja živih ptic iz narave zaradi (i) njihovega zadrževanja v ujetništvu, (ii) nezakonite prodaje ali (iii) ubijanja. Vključuje vse načine lova, razen lova s strelnim orožjem: s pastmi, mrežami, limanicami itd. Vključeno je tudi odvzemanje jajc in mladičev ter uničevanje aktivnih gnezd.

Kratka oznaka: lovljenje.

Za obdobje 2000–2018 smo v bazi zabeležili 39 primerov nezakonitega lovljenja ptic, v katerih je bilo nezakonito odvzetih iz narave 600–1.200 ptic, ki so pripadale 15 vrstam.

Zabeležili smo 11 primerov prodaje pasti, ki so namenjene nezakonitemu lovljenju ujed, kot so kanja, skobec, krokar in kragulj *Accipiter gentilis*. Večina pasti je narejenih za lov na živo vabo, ki je navadno golob *Columbia spp.* Lörger (2015) poroča, da največ ujed polovijo rejci in prodajalci golobov. Ocenjuje tudi, da je na leto prodanih najmanj 20 pasti.

Najpogostejše žrtve nezakonitega lovljenja ptic v Sloveniji so ptice pevke Passeriformes. Brochet et al. (2016) ocenjujejo, da je v zahodni Sloveniji letno ulovljenih od 74–5.818 ptic pevk. Ptice lovijo na različne načine: s pomočjo živolovk, mrež, limanic ali na druge z zakonom prepovedane načine lova. Največ nezakonitega lovljenja ptic pevk, z namenom preprodaje, smo zabeležili v zahodnem delu Slovenije (14 primerov). Predvidevamo, da so sporna ravnanja spodbujena s strani italijanskega črnega trga in ukinitvijo mejnih kontrol na meji z Italijo decembra 2007.

zoper eno osebo iz območja občine Koper podali prijavo na Generalno policijsko upravo zaradi nezakonitega zadrževanja in lova na ptice pevke. Primer je trenutno v preiskavi pri pristojnem državnem tožilstvu.

Dva primera italijanskih državljanov iz leta 2012 in 2016, ki sta ptice pevke lovila v Sloveniji, kažeta na morebitno večjo prisotnost italijanskih krivolovcev, ki pri nas najdejo ustrezno okolje za lov ptic pevk. Leta 2016 so policisti v okolici vasi Robidišče prijeli italijanskega državljana, ki je v kletkah nezakonito zadrževal in s pastmi in mrežami nezakonito lovil ptice pevke. Italijanski državljan je v kletkah zadrževal 36 vrst zavarovanih ptic pevk. Leta 2012 so prav tako v zahodnem delu Slovenije, v občini Komen, policisti prijeli italijanskega državljana, ki je v mrežo nezakonito lovil ptice pevke. V mreže je ujel 20 osebkov različnih vrst ptic.

Leta 2017 so nas občani obvestili o dveh različnih osebah, ki sta se v Obalno-kraški regiji ponavljajoče ukvarjala z nezakonitim lovljenjem ptic pevk s pastmi in limanicami. Občani so navajali pogoste obiske vozil z italijanskimi registrskimi tablicami in sume o prodaji nezakonito ujetih ptic na italijanski trg. Leta 2018 smo

Slika 9: Krmilnica za ptice, ki je predelana v past za lovljenje ptic.

Slika 8: V Sloveniji smo med letoma 2000 in 2018 zabeležili 11 primerov uporabe vzmetnih pasti z živo vabo za lov na ujede.

V času sistematičnega beleženja podatkov smo zabeležili sedem primerov nezakonitega odstranjevanja lastovičjih gnezd. Mestne lastovke *Delichon urbicum* pogosto gnezdijo na zunanjih fasadah stavb. Lastniki stavb želijo odstraniti njihova gnezda, ker jih motijo sledi iztrebkov na fasadi. Iz do sedaj zbranih podatkov smo ugotovili, da je težava še posebno pereča v občini Kranj, kjer vsako leto lokalno društvo nezakoni-

to odstrani več deset gnezd v času njihove gnezditve. Leta 2010 smo na društvo dobili prijavo o množični odstranitvi lastovičjih gnezd v občini Litija. V času gnezditve je bilo odstranjenih 151 gnezd, s tem pa posledično prizadetih 400–800 osebkov mestnih lastovk. Primer podobnih razsežnosti se je zgodil tudi leta 2015 v Serminu pri Kopru, kjer je bilo v času gnezditve nezakonito odstranjenih vsaj 100 gnezd

mestnih lastovk, s tem pa posledično prizadetih 200–400 osebkov. Leta 2016 so v občini Šmarje pri Jelšah med prenovo fasade na bloku nezakonito odstranili 110 gnezd mestne lastovke. Posledično je bilo zaradi tega prizadetih od 220–440 ptic, ki so bile ravno v času gnezditve. Sklepamo, da je v Sloveniji letno odstranjenih od 50 do 200 gnezd mestnih lastovk. Zelo veliko primerov žal ostane neodkritih.

LETNA OCENA NEZAKONITEGA LOVLJENJA PTIC V SLOVENIJI

V letu 2018 smo evidentirali tri proizvajalce pasti za ujede, poleg tega pa še pet primerov preprodaje pasti. Prav tako smo v letu 2018 zabeležili en primer nastavljenе pasti za kragulja, med leti 2000 in 2017 pa smo zabeležili dva takšna primera. Lörger (2015) ocenjuje, da se v Sloveniji letno proda vsaj 20 pasti za lov na ujede. Videti je torej, da je lov ujed s pastmi precej razširjen. Čeprav poteka v manjšem obsegu, je glede na prizadete vrste precej problematičen. Zaenkrat lahko podamo samo grobo oceno, da se v Sloveniji letno s takšnimi pastmi ujame med 10–250 ujed.

Lov ptic pevk je v Sloveniji zelo razširjen predvsem v zahodnem in osrednjem delu države. Zaenkrat imamo podatke za vsaj 20 posameznikov, ki se bolj ali manj redno ukvarjajo z lovom ptic pevk; samo za območje Ljubljane nam je znanih sedem takšnih posameznikov. Ocenjujemo, da je to v Sloveniji precej razširjena dejavnost, zaradi katere je posledično iz narave letno nezakonito odvzetih ali ubitih 7.800–23.600 ptic pevk.

V letu 2018 smo zabeležili dva primera nezakonitega odstranjevanja gnezd mestnih lastovk, v obdobju 2000–2017 pa pet. Prizadetih je bilo vsaj 460 gnezd mestnih lastovk. Na osnovi teh podatkov smo ocenili, da je letno v Sloveniji uničenih med 50 in 200 gnezd v času gnezditne sezone, kjer so glavne žrtve predvsem mladiči v gnezdih.

Ocenjujemo (najboljša strokovna ocena), da je v Sloveniji zaradi nezakonitega lovljenja ptic letno **ubitih ali iz narave odvzetih 8.000–25.000 osebkov ptic**.

Nezakonito lovljenje in zadrževanje zavarovanih vrst ptic

// besedilo in foto: Tjaša Zagoršek

V koordinirani akciji, ki je potekala v petek 22. februarja, so koprski policisti opravili preiskavo pri osumljencu, ki je vrsto let nezakonito lovil in zadrževal zavarovane vrste ptic. Policisti so mu zasegli tudi past živočevke za lov ptic, ki je bila nastavljena v času akcije, limanice, s katerimi je lovil ptice, ter 20 osebkov pet različnih zavarovanih vrst ptic, ki jih je nezakonito zadrževal v ujetništvu. Pri policijski akciji je sodeloval tudi zunanji sodelavec Prirodoslovnega muzeja Slovenije, ki je zasežene ptice identificiral in ustrezno obročkal. Ker je osumljenec ptice lovil tudi na limanice, so en osebek zaradi poškodb peruti odpeljali v veterinarsko oskrbo v Ambulanto za ptice na Veterinarski fakulteti v Ljubljani.

Ob novem primeru nezakonitega lova ptic spet ugotavljamo, da je razsežnost tovrstnih kaznivih dejanj v Sloveniji močno podcenjena. Zato ob tem vse ljubitelje narave in ptic prosimo, da nam ob zaznavi suma nezakonitega zadrževanja ptic informacije posredujejo na dopps@dopps.si ali na telefon 041 955 988.

NEZAKONIT TRANSPORT PTIC PREKO SLOVENIJE

Definicija: Vključuje nezakonit transport živih ali mrtvih ptic preko ozemlja Slovenije. Ptice so bile torej ujete oz. ubite v neki drugi državi in cilj transporta ni Slovenija.

Kratka oznaka: tranzit.

V obdobju 2000–2018 smo zabeležili 64 primerov nezakonitega transporta ptic preko državnih meja Republike Slovenije. Skupno je bilo v teh primerih prepeljanih 30.600 ptic, ki so pripadale 65 vrstam. Velika večina zaseženih ptic je pripadala vrstam, ki so zavarovane s Konvencijo o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov (Bernska konvencija) in z zakonodajo Republike Slovenije s področja varstva prostoživečih živalskih vrst.

Primeri poskusov tihotapljenja os-

ebkov zavarovanih vrst ptic v Republiki Slovenijo, ki so jih v obdobju od leta 2002 do 2006 odkrili slovenski carinski organi na mednarodnih mejnih prehodih z Republiko Hrvaško, so predstavljeni v Arih et al. (2008). Avtorji izpostavijo, da so bili uslužbenci carine in policije vedno bolj pozorni na klasične oblike kriminalitete (tihotapljenje orožja, ukradenih avtomobilov, droge, ...), medtem ko se je pozornost na tihotapljenje ogroženih živalskih in rastlinskih vrst povečala šele v zadnjih letih (Arih et al. 2008). Gre za posel, ki do nedavnega ni predstavljal ve-

likega tveganja. Z odkritjem večjega števila primerov tihotapljenja mrtvih ptic so se pristojne službe in organi pregona v Sloveniji prvič v praksi srečali s to problematiko (Arih et al. 2008). Zabeleženih primerov tihotapljenja ptic od leta 2015 dalje ni več oziroma sta letno zabeležena le do največ dva primera. Razlog za takšno stanje je, da slovensko-hrvaška meja od 1. julija 2013 ni več zunanja meja Evropske unije in se posledično na njej carinski nadzor več ne izvaja (Ahčin 2018).

Slika 11: Oktobra 2018 je mobilni carinski oddelek Ljubljana na postajališču Lukovica med osebno prtljago našel 15 škatel z mrtvimi pticami. Skupno so zasegli 1.349 ptic, ki so pripadale 13 vrstam.

“Za uspešno odkrivanje primerov tihotapljenja ptic je ključno sodelovanje ter medsebojno obveščanje med pristojnimi organi in strokovnjaki.”

• Yield Exports

Author: **Walter J. Zimmerman**

venije. Ugotavljamo, da je Slovenija, poleg Litvanke in Madžarske, ena glavnih tranzitnih držav, prek katere na italijanski črni trg prepeljejo več desetisoč piškotkov. V obdobju od leta 2000 do 2018 smo zabeležili 54 primerov nezakonitega prevoza piškotkov iz državne meje Slovenije. Skupno so v teh primerih poskušali prepeljati 26.600 osebkov piškotkov, ki so pripadale 64 vrstam. Velika večina navedenih piškotkov je pripadala vrstam, ki so zavarovane a Konvencijo o varstvu prosto živčnega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih habitatov in vrst (Bernska konvencija) in a zakonodaji Republike Slovenije a področja varstva neogroženosti živalskih vrst.

Pilento s pečenimi
piličami v petičnih
italijanskih
restavracijah
potažejo kot
kulinarčno
specijalno.
Prav tako
je ed zelo
prijubljena
med
italijanskimi
družinami v
času božiča.

V sklopu projekta Adriatic Flyway 4 »Prvi nezakoniten ubijanje ptic na jadranski solitveni poti« se ukvarjamo tudi s problematiko nezakonitega prevažanja zavarovanih vrst ptic prek osebnih Slo-

Semen tihotapljenja
mrtnih prostaševskih
glav iz zahodne in
jugovzhodne Evrope

njej carinski nadzor ne opravlja več. Razsežnost tihotapljenja pric v zadnjih letih ni znana, vendar zabeleženi primeri v letu 2018 kažejo, da se to ni bistveno zmanjšalo. Glede na dostopne podatke ter dejstvo, da je na mejah letno preostalo od 1 do 5 % tihotapcev pric, ocenjujemo, da je v enem letu prek Slovenije preutih tihotapljenih 38.000 - 189.000 osebne stv.

Za uspešno odkrivanje primerov tihotapljenja pitje je ključno sodelovanje ter medsebojno obveščanje med pristojnimi organi (policija, carina, tožilstvo) in strokovnjaki. Pri opazovanju primerov je namreč ključna tudi pravilna določitev vrste zasledenih pitj, saj je status zavarovanih vrst bistven za uvedbo nadaljnjih postopkov (uvedba prekiskovnega ali kalibracijskega posodka).

doi:10.1017/S0022292408004614

Slika 12: Prispevek iz revije Svet ptic 04/2018.

V letu 2018 smo zabeležili dva primera poskusa tihotapljenja ptic prek Slovenije. Skupno je bilo v teh primerih zaseženih 2.049 ptic.

V letih 2000–2017 so organi pregona na območju Slovenije zasegli skupno 15.044 ptic (Arih 2010). Arih (2010) ocenjuje, da je bilo na mejah, ko se je še opravljal carinski nadzor, letno prestreženih le 1–5% tihotapcev ptic.

Na podlagi tega ocenjujemo, da je letno **čez Slovenijo prehtotapljenih 41.000–205.000 ptic**. Natančna razsežnost pojava v zadnjih letih ni znana, vendar predvidevamo, da se ni bistveno zmanjšala.

NEZAKONITO ZADRŽEVANJE IN TRGOVINA S PTICAMI

Definicija: Vključuje nezakonito zadrževanje ptic v ujetništvu in nezakonito trgovino z njimi. Sem smo šteli tudi primere, ko se v Sloveniji ujete ptice izvozijo iz države, ter primere, ko se ptice uvozijo v državo. Vključeni so živi in mrtvi osebki, njihovi preparati ali deli teles ter jajca.

Kratka oznaka: zadrževanje in trgovina.

V obdobju 2000–2018 smo zabeležili 80 primerov nezakonitega zadrževanja in trgovine s pticami. Skupno je bilo nezakonito zadrževanih najmanj 73–77 ptic, ki so pripadale 17 vrstam.

V 19 primerih je šlo za nezakonito zadrževanje živih ptic v ujetništvu: v 12 primerih so nezakonito zadrževa-

li ptice pevke (kos *Turdus merula*, lišček *Carduelis carduelis*, kalin *Pyrrhula pyrrhula*, itd.), v dveh primerih lesno sovo *Strix aluco*, v dveh primerih veliko uharico, v petih primerih krokarja, v po enem primeru pa še kanjo in postovko *Falco tinnunculus*.

Zabeležili smo tudi 19 primerov nezakonite prodaje prepariranih za-

varovanih vrst ptic. Nezakonito se je tako prodajalo 44 primerkov preparatov, ki so pripadali 22 vrstam ptic. Najpogostejši nezakonito prodajani so bili preparati kanje (devet primerov), divjega petelina *Tetrao urogallus* (osem primerov) in lesne sove (štirje primeri).

Slika 13: Leta 2018 je bila na območju Gorenjske nezakonito zadrževana postovka. Osumljenec je ptico v ujetništvu zadrževal vsaj dobro leto in pol. Ptica je bila v neustreznih bivalnih razmerah in brez ustrezne oskrbe.

Slika 14: Na SV Slovenije smo odkrili primer nezakonitega zadrževanja lesne sove v ujetništvu.

LETNA OCENA NEZAKONITEGA ZADRŽEVANJA IN TRGOVINE PTIC V SLOVENIJI

Za kategorijo nezakonitega zadrževanja in trgovine ptic nismo podali letne ocene, saj se večina primerov prekriva z ostalimi kategorijami nezakonitega ravnanja. Npr. če nekdo ulovi ptico in jo zadržuje v kletki, je to že šteto pod nezakonito lovljenje ptic.

V ujetništvu so nezakonito zadrževali postovko

// besedilo: Tjaša Zagoršek, foto: PU Kranj

Decembra 2018 smo na društvo prejeli prijavo o neprimernem in zelo verjetno nezakonitem zadrževanju ujede na območju Gorenjske. Na podlagi fotografij, ki so bile priložene prijavi, smo podali pisno prijavo na Policijsko upravo Kranj. V petek, 11. januarja 2019, je pri osumljencu stekla policijska akcija. Policisti PU Kranj so zasegli samico postovke (*Falco tinnunculus*) ter jo nato predali v veterinarsko oskrbo v zavetišče za prostoživeče živali na Muto. Veterinar dr. Zlatko Golob je ptico pregledal ter ocenil, da je ptica v dokaj dobri kondiciji, vendar potrebuje vsaj trimesečno veterinarsko oskrbo. Postovka je bila v neustreznih bivalnih razmerah in brez ustrezne oskrbe vsaj dobro leto in pol. Naj se ob tem zahvalimo PU Kranj za hitro intervencijo ter zelo strokovno sodelovanje.

Slika 12: Prispevek iz revije Svet ptic 04/2018.

VIRI

Ahčin J. (2018): Ilegalni transport ptic v Sloveniji. Dopis z dne 29. 6. 2018. Finančna uprava Republike Slovenije.

Arih A. (2010): Ob deseti obletnici konvencije Cites v Sloveniji. Agencija Republike Slovenije za okolje. [http://www.arso.gov.si/narava/konvencija%20CITES/v%20Sloveniji/Ob%20deseti%20obletnici%20konvencije%20CITES%20v%20Sloveniji_ARSO_bilten.pdf], 05/03/2019.

Arih A., Bolješič R., Mavri U. (2008): Poročilo o poskusih tihotapljenja prosto živečih ptic v Republiki Slovenijo (2002–2006). Agencija Republike Slovenije za okolje, Ljubljana.

Brochet A.-L., van den Bossche W., Jbour S., Ndong'ang'a P. K., Jones V. R., Abdou W. A. L. I., Al-Hmoud A. R., Asswad N. G., Atienza J. C., Atrash I., Barbara N., Bensusan K., Bino T., Celada C., Cherkaoui S. I., Costa J., Deceuninck B., Etayeb K. S., Feltrup-Azafzaf C., Figelj J., Gustin M., Kmecl P., Kocovski V., Korbeti M., Kotrošan D., Mula Laguna J., Lattuada M., Leitão D., Lopes P., López-Jiménez N., Lucić V., Micol T., Moali A., Perlman Y., Piludu N., Portolou D., Putilin K., Quaintenne G., Ramadan-Jaradi G., Ružić M., Sandor A., Sarajlić N., Saveljić D., Sheldon R. D., Shialis T., Tsiopelas N., Vargas F., Thompson C., Brunner A., Grimmer R., Butchart S. H. M. (2016): Preliminary assessment of the scope and scale of illegal killing and taking of birds in the Mediterranean. *Bird Conservation International* 26 (1): 1–28.

Denac K., Mihelič T., Božič L., Kmecl P., Jančar T., Figelj J., Rubinič B. (2011): Strokovni predlog za revizijo posebnih območij varstva (SPA) z uporabo najnovejših kriterijev za določitev mednarodno pomembnih območij za ptice (IBA). Končno poročilo (dopolnjena verzija). Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor. DOPPS – BirdLife, Ljubljana.

Gamser, M., Bombek, D. (2018): Pogin ptic na Ptujskem jezeru. *Svet ptic: revija Društva za opazovanje in proučevanje ptic v Sloveniji*. Letn. 24, št. 2, str. 37.

Lorger E. (2015): Človek in ogrožanja sokola selca v Sloveniji. *Osvoboditev živali, revija za prijatelje živali* 12 (30): 14–17.

Nacionalni veterinarski inštitut (2018): Končno mnenje Nacionalnega veterinarskega inštituta. [http://www.uvhvvr.gov.si/fileadmin/uvhvvr.gov.si/pageuploads/Novice/Mnenje_NVI.pdf], 05/12/2018.

Slovenske novice (2013): Prevažal je 350 kg zamrznjenih zavarovanih ptic. [<https://www.slovenskenovice.si/crni-scenarij/doma/prevazal-je-350-kg-zamrznjenih-zavarovanih-ptic>], 03/01/2019.

Stiles D., Esmond M. (2008): The USA's Ivory Markets – How Much a Threat to Elephants? *Pachyderm* 45: 67–76.

Uradni list RS (1999): Zakon o ohranjanju narave. Uradni list RS št. 56/99 z vsemi spremembami.

Uradni list RS (2002): Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam. Uradni list RS št. 82/02 z vsemi spremembami.

Uradni list RS (2004): Uredba o določitvi divjadi in lovnih dob. Uradni list RS št. 101/04 z vsemi spremembami.

Uradni list RS (2006): Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah. Uradni list RS št. 46/06 z vsemi spremembami.

Uradni list RS (2008): Uredba o Krajinskem parku Ljubljansko barje. Uradni list RS št. 112/08 z vsemi spremembami.

UVHVVR (2018): Končno poročilo NVI vseh preiskav v zvezi z vzrokom pogina rečnih galebov na območju Ptujkega jezera. Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin. [http://www.uvhvvr.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/6195/], 05/12/2018.

Vrezec A. (2016): Vzroki pogina pri prostoživečih pticah in njihova biologija: vidik muzejskih evidenc. Predkongresni dan XXIX. simpozija o aktualnih boleznih malih živali. Portorož, Slovenija.

Vrezec, A. (2014): Rentgen razkriva ilegalni lov na ptice: ornitologija: skupna študija Prirodoslovnega muzeja Slovenije in Veterinarske fakultete UL. Delo, 13. feb. 2014, letn. 56, št. 36, str. 14.

Wellsmith M. (2011): Wildlife Crime: The Problems of Enforcement'. *European Journal on Criminal Policy and Research* 17 (2): 125–148.

Zagoršek, T. (2018): Tihotapljenje ptic čez Slovenijo. *Svet ptic: revija Društva za opazovanje in proučevanje ptic v Sloveniji*. Let. 24, št. 4, str. 44.

Zagoršek, T. (2019): Krivolovca pobila ogroženo veliko uharico. *Svet ptic: revija Društva za opazovanje in proučevanje ptic v Sloveniji*. Let. 25, št. 1, str. 54.

Zagoršek, T. (2019): Nezakonito lovljenje in zadrževanje zavarovanih vrst ptic. *Svet ptic: revija Društva za opazovanje in proučevanje ptic v Sloveniji*. Let. 25, št. 1, str. 54.

Zagoršek, T. (2019): V ujetništvu so nezakonito zadrževali postovko. *Svet ptic: revija Društva za opazovanje in proučevanje ptic v Sloveniji*. Let. 25, št. 1, str. 54.

KAJ STORIMO ČE OPAZIMO NEZAKONIT LOV IN UBIJANJE PTIC?

Če opazite kakršne koli sume nezakonitega lova in ubijanja ptic nam informacije lahko posredujete na **dopps@dopps.si**. Prijava je lahko tudi anonimna.

Primere lahko prijavite tudi POLICIJI na številko 113 ali na INŠPEKTORAT RS ZA OKOLJE IN PROSTOR.

V prijavi je potrebno natančno opisati dogodek, navesti datum, uro in lokacijo dogodka ter morebitne podatke o storilcu. Zelo je pomembno, da zberete dokaze (fotografije). Seveda pa vedno najprej poskrbite za lastno varnost!

Posebej bodite pozorni na osebe, ki lovijo ptice z mrežami ali pastmi ter na kletke oz. voljere v katerih seadržujejo prostoživeče vrste.

Sporočite tudi, če najdete ptico, za katero obstaja sum, da je bila ustreljena.

Dobrodošli bodo tudi podatki za krivolov iz preteklosti, s pomočjo katerih ugotavljamo obseg problematike v Sloveniji.

Pomagaj pticam tudi ti – POSTANI PROSTOVOLJEC!

Vabimo vas, da se pridružite Skupini za boj proti krivolovu. Prijavite se lahko naslov **dopps@dopps.si**.

 www.facebook.com/StopLovNaPtice/

Tudi v Sloveniji

UBIJAMO

ptice.

**Ne poglej vstran,
prijavi nezakonit
lov in ubijanje ptic.**

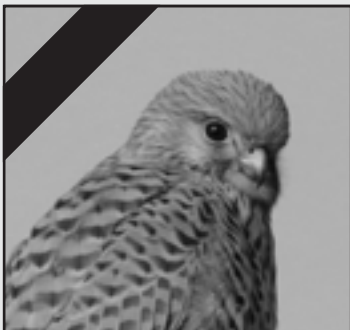
✉ dopps@dopps.si
☎ 031 439 051
🌐 www.ptice.si

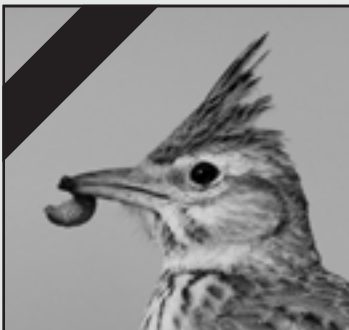
DOPPS
BirdLife
EURO NATUR

Kormoran z odstreleno perutjo, fotografiran v Sloveniji.

Foto: Miran Džig

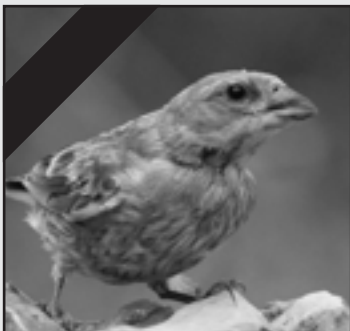
postovka
USTRELJENA

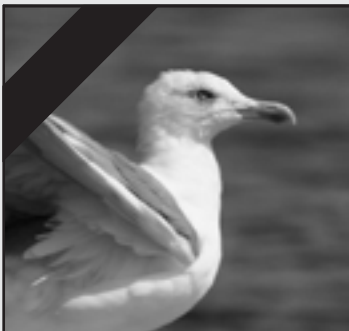
čopasti škrjanec
DELIKATESA

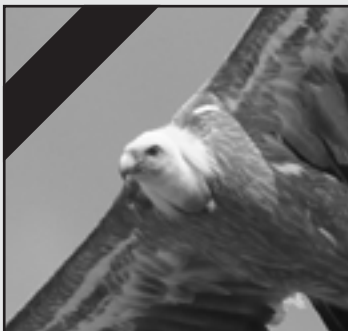
veliki žagar
USTRELJEN

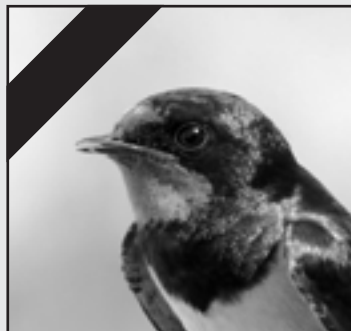
zelenec
SUŽENJ

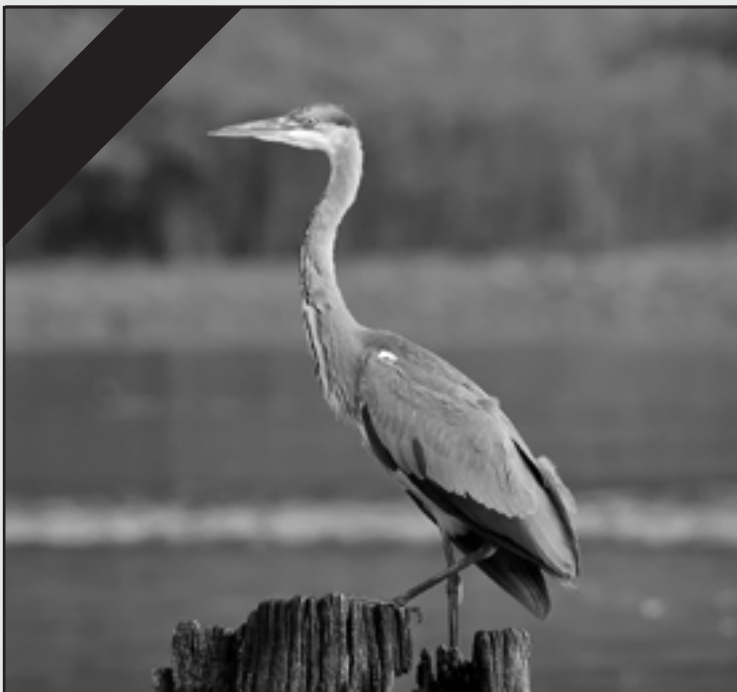
rumenonogi galeb
USTRELJEN

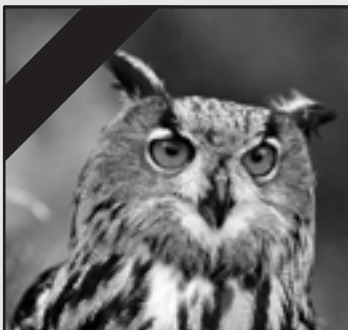
beloglavi jastreb
ZASTRUPLJEN

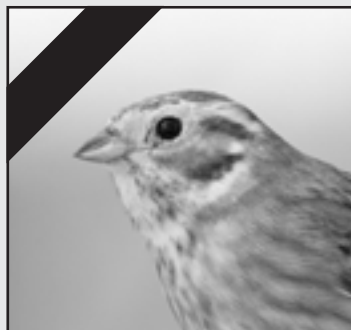
kmečka lastovka
PREGNANA

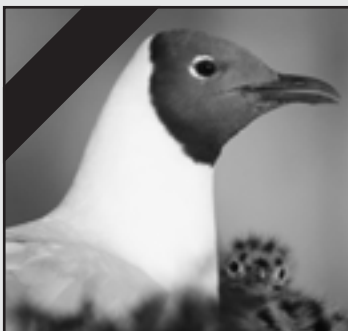
siva čaplja
USTRELJENA

velika uharica
USTRELJENA

rumeni strnad
DELIKATESA

rečni galeb
ZASTRUPLJEN

škorec
USTRELJEN